

Bet Hora'ah **"Ma'yan Tahor"**
 Named after Maran Rabbenu **Ovadia Yosef zt"l**

Presided over by Harav **Baruch Shraga**, Ra"avad of Jerusalem
 Under the leadership of Rabbi **Yaniv Nasir** shlit"a,
 Author of "Halacha Le'Moshe" (3 vol.), and "Piskeh Shabbat"
 Halachic Authority in Ramat Shlomo,
 and of the Machneh Ephraim community, Jerusalem

בית ההוראה "מעין טהור"

ע"ש מורן רבנו **עובדיה יוסף זצ"ל**
 בנשיאות מורנו הגאון הגדול ר' **ברוך שרגא שליט"א** ראב"ד ירושלים
 בראשות הרב"ג ר' **יניב נסיר שליט"א**
 מח"ס שו"ת הלכה למשה ג"ח וספר פסקי שבת
 ומור"ץ רמת שלמה וק"ק מחנה אפרים עירי"ק ירושלים ת"ו

בס"ד חשון תשפ"ד לפ"ק

לכבוד חברי "כיתת הכוננות" ומחזיקי הנשק בשכונתנו רמת שלמה יע"א

בראשית מאמר תחזקנה ידיכם בפעילות הקודש להתמסר לתועלת כלל תושבי שכונתנו המעטירה. והנה נתינת תחושת הביטחון הינה חשובה מאוד, ובפרט אצל הקטנים השומעים כל המתרחש והינם מפוחדים, וכבר מצינו (עי' מ"ב סי' שכח ס"ק לח) שאם ננעל הדלת בפני התינוק שובר הדלת ומוציאו "שמא יבעת התינוק וימות". ומבואר שם דהיינו אפילו באיסורי דאורייתא. ובפרט בעירנו עיר הקודש אשר לדאבונונו שועלים הילכו בה, והמה סובבים הודנו בכל אתר ואתר, ולכן דבר זה חשוב הוא מאוד כבר בעצם הקמתו.

ולענין כמה שאלות נחוצות אשר נשאלתי, הנני להשיב בקצרה. ודע כי הדברים הנכתבים להלן הינם נכונים לכל זמן ועת, ובעת הזאת אשר הני עכברי רשיעי נשאו ראש והסכנה מצויה ח"ו, הרי בודאי שיש להקל בכל ספק פיקוח נפש, וכבר כתב מרן בש"ע (סי' שכח סעיף ג) "כל הזריז לחלל שבת בדבר שיש בו סכנה הרי זה משובח".

א. לענין נשיאת נשק בשבת: יש בזה שתי שאלות, האחת מצד מוקצה והשנית מצד הוצאה וטלטול ברה"ר בשבת, והנה מצד מוקצה יש לדעת מ"ש בשו"ת דברי יציב (חאו"ח סי' קמח) והגאון ר' שלמה זלמן אורבך בשלחן שלמה (סי' שח אות טז) שאקדח או רובה דינו כ"כלי שמלאכתו להיתר" שמותר לטלטלו גם מחמה לצל, בהיות ועיקר תשמישו של הרובה הוא לשם הרתעה- הטלת אימה, וממילא הוא מלאכת היתר, ויש להוסיף שגם כאשר יורים בו תשמישו לשם פיקוח נפש, וקיי"ל שכלי שמלאכתו לאיסור והיתר בשוה, דינו כהיתר (וכמ"ש המ"ב בסי' שח סק"כ, וכ"כ הכה"ח ס"ק כב). והבאתי כל זה בספרי פסקי שבת (ח"א עמ' רצט). ולכן מותר לטלטל את האקדח לכל צורך שהוא ואין בו חשש מוקצה. וכן הדין גם ל"גז מדמיע" או "גז פלפל".

ולענין הוצאה וטלטול ברשות הרבים, הנה ידוע מ"ש מרן בש"ע (סי' שא ס"ז) "לא יצא איש לא בסיף", וכתב המ"ב (סי' קכב) שהאיסור קיים גם כשהסכין חגור במותניו, כי כך דרך הוצאה בחול. אמנם דעת ערוך השלחן (סני"א) שכל זה נאמר דוקא באדם רגיל אבל חייל או איש ביטחון הרי זה נחשב כחלק ממלבושו, ואמנם אין דבריו מוסכמים, אבל ברור ופשוט שבעת כזאת שיש סכנה מותר וצריך לצאת עם הנשק, ובפרט במקומות בהם יש עירוב מסודר. ולמנהג האשכנזים אם אפשר נכון להשתדל לשאת האקדח חגור על כתפו ולא בידו (שש"י פמ"א סל"א ועפ"י הרמ"א בסי' שכח ס"ב). ולכן במצב הקיים (מלחמה) מותר לטלטל את האקדח ברשות הרבים לכל הדעות.

ב. לענין טלטול פלאפון בשבת, (1) פלאפון פשוט- דהיינו פלאפון כשר המצוי, דינו ככלי שמלאכתו לאיסור שמותר לטלטלו לצורך גופו- ובכלל זה אם יצטרך להתקשר למשטרה וכדומה. אולם פלאפון הנקרא "חכם" דינו כמוקצה מחמת חסרון כיס שבמקרה רגיל אסור לטלטלו כלל. ומלבד זה פעמים שהוא רוטט בכל נגיעה (ראה בפסקי שבת ח"א עמ' רפב), ולכן יש להכין מערב שבת פלאפון כשר ופשוט לשאתו בשבת. (2) ונכון להכין את המספר הצריך לו בלחצן של קיצור דרך כמצוי בפלאפונים כך שיוכל להתקשר בלחיצה אחת במקום כמה לחיצות. (3) עדיף לשאת את הפלאפון בכיס המכנס ולא בכיס החולצה (משום שכיס של מכנס מתבטל הוא לבגד ולא גורם לבסיס לדבר האסור, ראה בפסקי שבת ח"א עמ' תכז). מצד טלטול והוצאה הדין כדן הנשק כנ"ל שבעת כזאת מותר הדבר לכל הדעות.

ג. לענין כניסה לבית הכנסת עם נשק (גם בימות החול), ידוע מ"ש מרן בש"ע (סי' קנא סעיף ו) ש"יש אוסרים ליכנס בו [בביהכ"נ] בסכין ארוך או בראש מגולה". והטעם כי התפלה שבבית הכנסת מאריכה ימים והסכין מקצר, ובפשטות הוא הדין לנשק, ומלבד מה שפשוט שבעת סכנה הדבר מותר ואין לחוש לכך. עוד יש לציין שרבנו פרץ לא גרס איסור זה, וגם הש"ע הביאו בלשון "יש אוסרים", וידוע שנחלקו הפוס' אם כוונת מרן לפסוק כן כשנוקט לשון כזאת. וכשאפשר לכסות האקדח תחת הבגד, מוטב, אבל אם יש בזה איזה חשש של עיכוב אין לעשות כן.

גם בתפלת העמידה אין להניח הנשק בצד, מחמת שהדבר יכול לגרום חוסר ריכוז בתפלה וגם סכנה הן מצד מהירות תגובה והן מצד נגיעה בו על ידי ילדים וכדומה.

ואחרי ככלות הכל יש לנו לזכור דברי דוד המלך ע"ה, אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר, ואיננו רק פועלים השתדלות ועיננו לה' יתברך תלויות שיושיענו ויגאלנו שנית במהרה בימינו אמן.

תחזקנה ידיכם על פעולותיכם הברוכות

הצעיר יניב נסיר ס"ט

ראש בית ההוראה